

Челік К. С.,

*старша викладачка кафедри кримськотатарської та східної філології
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
м. Київ, Україна*

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ: ІНТЕРАКТИВНІ ПІДХОДИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Освіта в умовах війни, коли додатковими викликами стали перебої з електропостачанням та нестабільне інтернет-з'єднання, загострила проблему ефективності дистанційного навчання, яке з тимчасового формату трансформувалося у постійну практику. Особливого значення набуває пошук інструментів, що забезпечать не лише технічну організацію навчального процесу, але й результативність.

У доповіді представлено узагальнення власного досвіду викладання курсу «Практична граматики турецької мови», який триває два роки та охоплює фонетичні, морфологічні та синтаксичні явища турецької мови. Використання підручників та інструментів Google Classroom виявило низку проблем: студенти виконують завдання механічно; матеріал подається без чіткої послідовності ускладнення; завдання не враховують рівень конкретної групи [2, 3, 5–8, 10, 11]. Окремою проблемою є відсутність аудіювання в підручниках з граматики, що значно ускладнює автоматизацію граматичних структур [2, 3, 5–8, 10, 11].

Враховуючи принципи сучасної методики викладання іноземних мов, де аудіювання визначається первинним етапом опрацювання мовних правил [9, 12–14], було розроблено власний підхід на основі інтерактивної платформи Wayground [15]. Він базується на поетапному введенні та багаторазовому повторенні граматичних структур шляхом залучення різних типів пам'яті. Завдання починаються з аудіювання (прослухати та зафіксувати структуру), переходять до вправ на закріплення та завершуються усним відтворенням.

Використання інтерактивних інструментів забезпечує синхронну роботу студентів під час занять, унеможливує пасивну участь та сприяє формуванню академічної доброчесності за рахунок технічних обмежень: таймер, заборона копіювання, контроль переходів між вкладками. Автоматичне оцінювання фіксує відсоток правильних відповідей, що дозволяє уникнути викладацької суб'єктивності.

У процесі роботи було додано елементи, спрямовані на підтримання уваги: короткі запитання на початку заняття, проміжні перевірки розуміння, візуальні матеріали [4]. Також застосовується принцип серійності занять, щоб уникнути звикання до однотипного формату.

Для ілюстрації ефективності підходу було проведено опитування студентів [1]. 71 % респондентів віддають перевагу інтерактивному формату, 85 % відзначають краще розуміння граматики та користь аудіювання. У відкритих відповідях студенти зазначають, що інтерактивні завдання допомагають краще засвоювати матеріал, але іноді бракує часу на обдумування та аналіз помилок.

Отримані результати засвідчують, що використання представленого підходу підвищує ефективність навчання граматики та рівень залученості студентів, тоді коли робота лише з підручником обмежує можливості адаптації матеріалу та індивідуалізації навчання. Розроблений підхід показав свою ефективність, однак ще потребує подальшого доопрацювання.

Список використаних джерел:

1. Анкетування студентів. URL: <https://docs.google.com/spreadsheet/d/1gK3-oKYBzR90wvbw2R5a0v0UHAjCd5MZlgcRcZxOxHs/edit?usp=sharing>
2. Нікітюк Т., Прушковська І. Комунікативна граMATика турецької мови : навч.-метод. посіб. вид. 2., перер. і доп. / Нікітюк Тетяна, Прушковська Ірина. Київ : Український письменник, 2014. 462 с.
3. Покровська І. Турецька мова: для студентів ОС «Бакалавр» : навч. посіб. / Ірина Покровська. Київ : Ліра-К, 2020. 304 ст.
4. Попова О. А. Психологічні механізми розвитку креативності майбутніх учителів української мови в умовах змішаного навчання: *Змішане навчання в закладах вищої освіти України та Зарубіжжя* : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Київ, 28 жовтня 2024 р.
5. Сорокін С. В. Практична граMATика турецької мови. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2023. 368 с.
6. Шаглі Г. І. Турецька мова. Частина І: навчально-методичний посібник. Одеса : Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2016. 208 с.
7. Buz Y. Turkish Grammar in Practice: self study book. London: Foxton Books, 2016. 253 p.
8. Demir H. Easy Turkish Grammar: self study book. KAMAN: Turkish Series, 2024. 208 p.
9. Harmer J. How to Teach English. Harlow: Pearson Longman, 1998. 199 p.
10. Lewis G. Turkish Grammar. New York: Oxford University Press, 1985. 303 p.
11. Ketrez N. F., A Student of Turkish Grammar. New York: Cambridge University Press, 2012. 324 p.
13. Nation I. S. P., Newton J. M. Teaching ESL/EFL Listening and Speaking. 1st 13. Edition. New York, Routledge 2008. 205 p.

14. Renukadevi D. The Role of Listening in Language Acquisition; the Challenges & Strategies in Teaching Listening. *International Journal of Education and Information Studies*. 2014 Vol. 4, Number 1 (2014), pp. 59–63.

15. Wayground: онлайн платформа. URL: <https://wayground.com/?lng=en>